

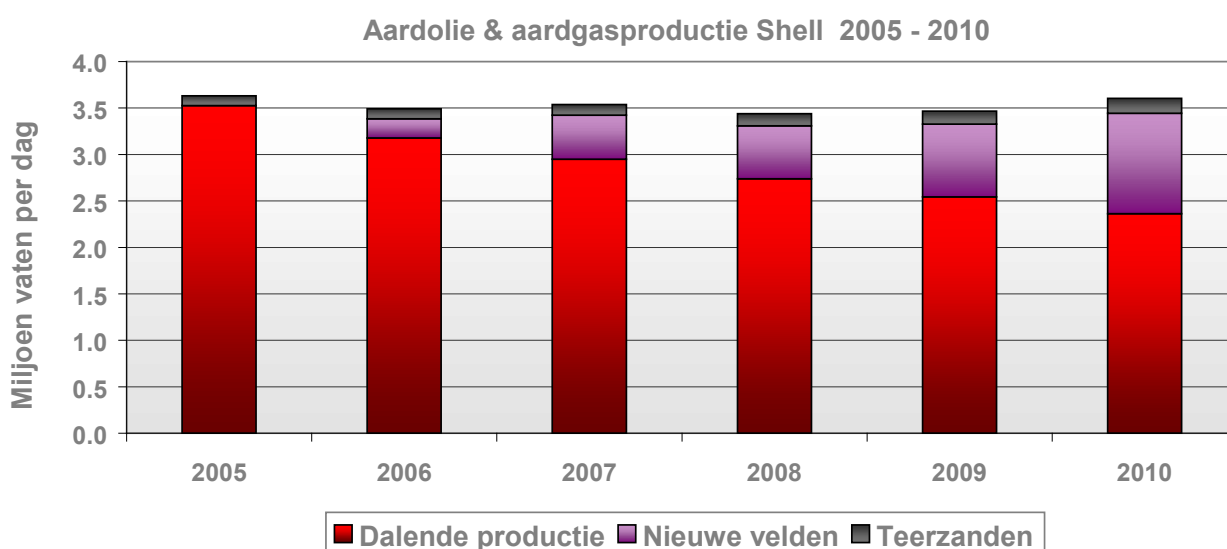
Shell bulletin - Peak Oil Nederland

Als voorschot op de publicatie van de jaarcijfers van Royal Dutch Shell op 1 februari publiceert Peakoil Nederland in dit bulletin haar prognoses over de toekomst van de aardolie- & aardgasproductie van het bedrijf. Peakoil Nederland is een organisatie die zich bezig houdt met onderzoek naar, en voorlichting over, een mogelijke wereldwijde daling in de olieproductie. De stichting verwacht een piek in de wereldwijde aardolieproductie rond 2012. Het aardolieaanbod zal de komende vijf jaar moeilijk de groeiende vraag bij kunnen houden. Hierdoor kan de aardolieprijs oplopen tot boven de honderd dollar.

31 januari 2007 - Shell heeft last van olieschaarste

Op 1 februari zal Royal Dutch Shell (RDS) haar resultaten over 2006 bekend maken. Analisten verwachten dat Shell een daling van de productie van 2% over het laatste jaar zal moeten aankondigen. Het opstarten van nieuwe velden was onvoldoende om het natuurlijk verval in de productie tegen te gaan. Dit natuurlijke verval is waarschijnlijk gemiddeld 8% voor aardolievelden en 6% voor aardgasvelden.

In onze eigen prognose proberen we een beeld te schetsen welk verband er is met de prestaties van Shell en de steeds moeilijkere toegankelijkheid van conventionele aardolie. Shell had in 2006 wederom met enkele tegenslagen te maken. Aanhoudende onrust in Nigeria zorgde voor tegenvallende productie, maar de echte klapper viel in Rusland. Door de gedwongen verkoop van een deel van het Sakhalin II project raakt Shell 300 miljoen vaten aan reserves kwijt (1 vat = 159 liter). Onze schatting is dat het bedrijf dit jaar op 3,49 mboe/d (miljoen vaten olie equivalent per dag) uit komt. Het oorspronkelijke streven was 3,8 mboe/d. In 2005 behaalde Shell een productie van 3,53 mboe/d.

Wereldwijd is het grootste gedeelte van de aardolie- en aardgasreserves eigendom van nationale oliemaatschappijen. Deze bepalen in toenemende mate onder welke voorwaarden hun reserves gewonnen worden. Dat ze steeds hogere eisen kunnen stellen is mogelijk door de krapte op de oliemarkt en de afnemende aardolieproductie in het Westen. In landen met nationale oliemaatschappijen wordt steeds vaker een beroep gedaan op Shell als leverancier van technologie en afzetmarkt. Dat betekent ook dat Shell de aardolie- en aardgasreserves niet in eigendom krijgt maar een servicecontract tekent. Het recente contract met Iran is daar een voorbeeld van en ook Rusland lijkt aan te sturen op een soortgelijke manier van reserve-exploitatie. Voor Shell heeft dit een verdere uitholling van haar reserves tot gevolg.

De deal met Iran is omstreden. Samen met Repsol wil Shell een bijdrage leveren aan het winnen van gas in het grootste gasveld ter wereld. Daarnaast gaat het bedrijf voor 25% deelnemen in een LNG fabriek. Het Amerikaanse congres heeft aangekondigd te gaan onderzoeken of Shell de Amerikaanse wetgeving rond de economische boycot van Iran overtreedt. Dit in een poging om met hardere economische sancties Bush af te houden van een militaire aanval op Iran. Rivaal BP liet eerder weten om die reden geen zaken meer te doen met Iran. Overigens heeft Shell al twee kleine olieprojecten lopen in Iran en zijn er tal van andere bedrijven die ongestraft zaken doen in zowel de VS als Iran. Zakenbank ING publiceerde onlangs een rapport waarin eind februari en maart gezien worden als mogelijke aanvalsdatum.

In Rusland lijkt het alsof de rust is wedergekeerd na de nieuwe overeenkomst met Gazprom over het Sakhalin II project. De schijn bedriegt echter. Het is nog steeds onduidelijk wat Shell moet bijdragen aan een eventuele boete vanwege de milieuschade die het project heeft aangericht. Door de verkoop van de helft van haar belang in het project zal Shell ook de helft van de bijbehorende reserves moeten afboeken. Op het World Economic Forum kondigde CEO Jeroen van der Veer aan dat Shell geïnteresseerd blijft in nieuwe projecten in Rusland. Poetin liet echter blijken dat Shell daar geen kans op maakt. Hij verklaarde dat Rusland geen Westerse aardolie- en aardgasmaatschappijen nodig heeft voor het ontwikkelen van haar reserves. Alle offshore projecten zullen verdeeld worden tussen de Russische aardolie- en aardgasmaatschappijen Gazprom en Rosneft. Tevens is er een wet in voorbereiding die meerderheidsaandelen in nieuwe projecten verbiedt.

Nigeria als speerpunt energieproductie veroorzaakt grote onzekerheid

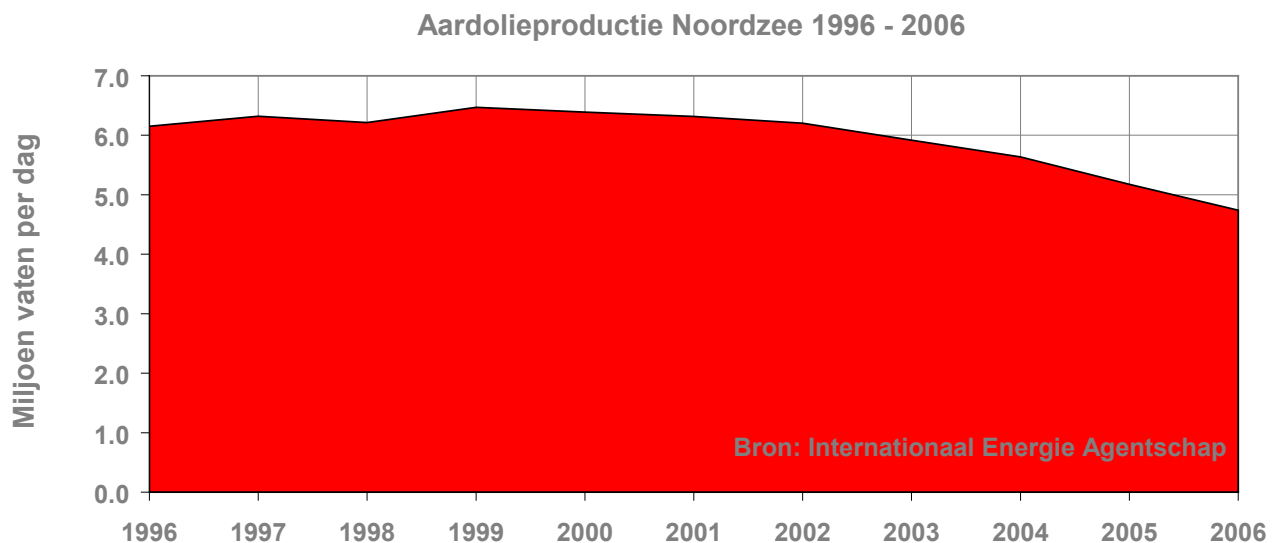
Shell hoopt van Nigeria haar belangrijkste productiegebied te maken. Tegen 2014 moet maar liefst 18% van de totale productie van het bedrijf uit dit land komen. Hoewel een deel daarvan afkomstig is van de groeiende offshore productie in Nigeria zal voor het behalen van die doelstelling ook een hervatting van de productie in de Nigerdelta nodig zijn. Nigeria raakt echter steeds verder in de greep van corruptie en etnisch geweld. De olieindustrie is daarin de kop van jut. De grote onvrede onder de bevolking over het affakkelen van gas en olievervuiling in de Nigerdelta wreekt zich steeds harder. De afgelopen 3 maanden hebben zich 13 aanvallen voorgedaan op de olieindustrie in Nigeria. Meestal ging het om gijzelingen, maar ook een aantal bomaanslagen vonden plaats. In totaal leidde deze cirkel van geweld tot 7 doden in de olieindustrie.

Daarmee lukt het Shell in 2006 wederom niet om de dalende trend in productie die in 2001 begon, toen het bedrijf 3,96 mboe/d produceerde, te keren. De door Shell gehoopte productiestijging naar 4,5 miljoen vaten per dag in 2014 raakt daarmee steeds verder uit zicht. De Zwitserse zakenbank UBS verwacht een productie van 3,8 mboe/d in 2009. Uitgaande van de 40+ projecten op het gebied van aardgas en aardolie die Shell in ontwikkeling heeft zal zij met moeite de dalende productie een halt toe weten te roepen in de komende jaren. Alle zeilen moeten worden bijgezet om de productie in de komende jaren op gelijk niveau te behouden.

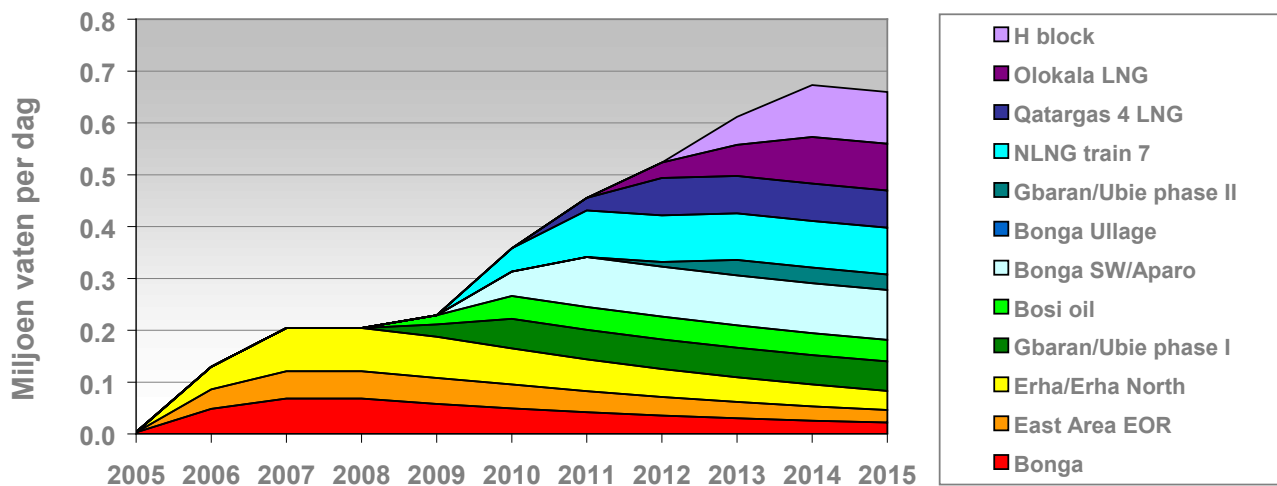
Er zijn op de langere termijn wel enkele positieve ontwikkelingen te melden. Opvallend genoeg gaat dat bijna altijd over iets anders als conventionele aardolie. Zo sloot Shell enkele dagen geleden samen met Spaanse Repsol een contract met Iran voor ontwikkeling van een gedeelte van het South Pars aardgasveld en werd een toekomstige uitbreiding van de teerzandproductie in Canada aangekondigd van 770.000 vaten per dag. Beide projecten zijn echter omgeven met onzekerheden en de start is pas na 2010 gepland, wat elke voorspelling over het werkelijke begin onzeker maakt.

Noodzaak geopolitiek spel door afname productie Noordzee en Verenigde Staten

De winning van conventionele aardolie in Noord Amerika en Europa loopt sterk achteruit. In sommige Noordzeevelden wordt een productieval van 14% per jaar gemeten. Hierdoor wordt Shell (net als de andere oliemajors) gedwongen elders opzoek te gaan naar aardolie (en aardgas). Het bedrijf erkent dit ook en richt zich steeds meer op gas, hernieuwbare bronnen en onconventionele aardolie (o.a. teerzanden). Daarnaast is Shell genoodzaakt zaken te gaan doen met de OPEC lidstaten en met politiek instabiele landen wegens haar ambitieuze productiedoelstellingen. Concreet betekent dit een grotere onzekerheidsfactor in de productie.

Nieuwe aardolie & aardgasprojecten van Shell in Nigeria

Shell was herhaaldelijk het doelwit en werd gedwongen een aantal van zijn personeelsverblijven te ontruimen en familieleden van medewerkers uit het land te halen. In april 2007 zijn er presidentsverkiezingen in Nigeria en de algemene verwachting is dat dit gaat zorgen voor extra onrust. Ook lijken de milities zich beter te organiseren. Bij een grote aanval op de gevangenis van Port Harcourt op zondag 28 januari heeft MEND (Movement for Emancipation of the Niger Delta) een van zijn leiders bevrijdt. Port Harcourt is het centrum van de olieindustrie in Nigeria.

Onconventionele aardolie: teerzanden en olieschalies

Shell lijkt vastbesloten zwaar te investeren in onconventionele aardoliebronnen. Het bedrijf heeft er blijkbaar vertrouwen in dat de olieprijs op voldoende hoog niveau zal blijven om zulke investeringen rendabel te maken. Shell Canada heeft aangekondigd de productie vanuit teerzanden op te schroeven van 100.000 vaten per dag naar 770.000 vaten per dag. Welk tijdsplan daar bij hoort laat het bedrijf voorlopig in het ongewisse. Daarnaast gaat Shell als enige oliemaatschappij nog steeds door met de omstreden experimenten om te proberen aardolie te winnen uit olieschalies in Colorado (VS). Het heeft daarvoor de omstreden Gale Norton ingehuurd als adviseur. Norton was als staatsecretaris voor binnenlandse zaken van 2001 tot 2006 onder de Bush regering verantwoordelijk voor het openstellen van natuurreservaten voor oliewinning.

Shell investeert mondjesmaat in hernieuwbare bronnen

De investeringen van Shell in hernieuwbare bronnen steken nog steeds schraal af bij haar investeringen in de winning van olie en gas. In totaal steekt het bedrijf 1% van haar netto winst in de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen. Daarin richt shell zich voornamelijk op de distributie van 1ste generatie biomassa uit voedselgewassen. Shell is al de grootste distributeur

van biobrandstoffen ter wereld. In samenwerking met de bedrijven LOGEN (Canada) en CHOREN Industries (Duitsland) werkt het bedrijf aan de ontwikkeling van de 2e generatie biobrandstoffen uit houtachtige gewassen, welke niet competitief zijn met de voedselproductie.